

ತನ್ನ ತಾನರಿದೋಡೆ ತನ್ನರಿವೆ ಗುರು

ತನ್ನ ತಾನರಿದೋಡೆ ತನ್ನರಿವೆ ಗುರು ಎಂಬ ಅರ್ಥಪೂರ್ಣ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಬಸವಣ್ಣನವರು ಸಾರಿದ್ದಾರೆ. ಆತ್ಮಜ್ಞಾನವೇ ಜ್ಞಾನದ ಪರಮೋನ್ನತಿ ಎಂಬ ವಿಚಾರ ಜನತೆಯಲ್ಲಿ ಮೂಡಲಿ ಎನ್ನುವುದೇ ಅವರ ಈ ಮಾತಿನ ತಿರುಳು. ಗುರು ಅಥವಾ ನಿಜವಾದ ಜ್ಞಾನಿಯಾಗಬೇಕಾದರೆ ತನ್ನ ತಾನು ಅರಿವುದು ಯಾರು? ಎಂಬ ವಿಚಾರ ಉದಯವಾಗಬೇಕು. ಆಗ ಮಾತ್ರ ಅವನಲ್ಲಿ ನಿಜವಾದ ಜ್ಞಾನವು ಹುಟ್ಟಿತೆಂದು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ.

ವೇದಾಂತದಂತೆ ವಿಶ್ವವ್ಯಾಪಿ ಪ್ರೇಮವನ್ನು ಮೈಗೂಡಿಸಿಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ಹಾಗೂ ಸರ್ವ ವಿಶ್ವವೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಹ ಎಂದು ತೋರತೊಡಗದಿದ್ದರೆ, ಈಶ್ವರ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರವು ಯಾರಿಗೂ ಆಗುವಂತಿಲ್ಲ. ವಿಶ್ವವೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಹ ಎಂದೆನಿಸುವುದೇ ಮೊದಲ ಮೆಟ್ಟಿಲು. ಭ್ರಮೆಗಳು ಅಂತರ್ಗತ ಮತ್ತು ಬಾಹ್ಯ ಎಂದು ಎರಡು ವಿವಿಧ ಇದ್ದು, ಸಂಸಾರಿಗಳು ಈ ಎರಡು ಭ್ರಮೆಗಳನ್ನು ದೂರಗೊಳಿಸಬೇಕು. ತನ್ನ ತಾನರಿಯಬೇಕಾದರೆ ವಿಶ್ವದೊಳಗಿನ ಸರ್ವ ವಸ್ತುಗಳ ಆತ್ಮವೆಂದರೆ ನಾನೇ ಮಾನವ ಜಾತಿ ವನಸ್ಪತಿ, ವರ್ಗ, ವೃಕ್ಷ, ನದಿ, ಕ್ರಿಮಿಕೀಟ ಇವೆಲ್ಲವುಗಳಲ್ಲಿದ್ದವನು ನಾನೇ ಎಂದು ಅನುಭವಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಈ ಮೊದಲ ಮೆಟ್ಟಿಲು ಅಭ್ಯಸಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ ನಿಮ್ಮ ಮಡದಿ ಮಕ್ಕಳೊಂದಿಗಿರುವ ನಿಮ್ಮ ಐಕ್ಯವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅದರಿಂದ ನಿಮಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಸಹಾಯಕವಾಗುವುದು.

ತಾನೇ ತನ್ನನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕೇತ್ತುತ್ತಿರಬೇಕು

ತನ್ನನೆಂದುದೆ ಕೆಳಗಿಳಿಸದಿರಬೇಕು

ಯಾಕೆಂದು ಕೇಳಿದರೆ ತನಗೇ ತಾ ಬಂದು

ತನ್ನ ಹಗೆ ತಾನೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕೆಂದು

ಯತೀ ಯತೀ ನಿರ್ವತಂದೆ ಅಪ್ರಾಪ್ತ ಮನಸಾ ಸಹ ಈ ಬಗೆಯ ಪರಮಾತ್ಮ ಸ್ವರೂಪದ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರವಾಗುವ ಮೊದಲು ನಮ್ಮ ತಾವು ವಿಶ್ವದೊಳಗಿನ ಸರ್ವನಾಮ ರೂಪ ವ್ಯಾಪಿಸಿಕೊಂಡಿದೆಯೆಂಬ ಜ್ಞಾನ ಆದರೆ 'ತನ್ನ ತಾನರಿಯುವಂತಾಗುವ ತನ್ನ ತಾನರಿಯುವುದು ಕ್ಲಿಷ್ಟವಾದ ಸಮಸ್ಯೆಯಲ್ಲ. ಒಮ್ಮೆ ಅದರ ಅರಿವಾದೊಡನೆ ಅಂದರೆ ಆತ್ಮಜ್ಞಾನವಾದರೆ ವ್ಯಕ್ತಿ ಉದ್ಧಾರವಾದನೆಂಬುದು ಖಂಡಿತ. ಯೋಗಿ ಶರೀಪರು 'ನನ್ನೋಳಗೆ ನಾನೋಡಿ ತಿಳಿಕೊಂಡೆ, ತಿಳಕಂಡೆ ಎನಗೆ ಬೇಕಾದ ಗಂಡನ ಮಾಡಿಕೊಂಡೆ' ಎಂದು ಸರಳ ಸುಂದರ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ತನ್ನ ತಾನರಿತ ಪಿಕಲಾಟವನ್ನು ಹೇಳುವುದು ತುಂಬ ಕಷ್ಟ. ನಮ್ಮ ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಅವಗುಣಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿ ವರ್ಣಿಸಲು ನಾವೆಲ್ಲಾ ಹಿಂಜರಿಯುವುದು ಸಹಜ. ಈ ಅವಗುಣಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಸ್ವಹಿತ ಸಾಧಕ ಗುಣವನ್ನು ತಾನೆಂದು ಹೊರಗೆವಲಾರರು. ಆದರೆ ಅವರವರ ಕೃತಿಗಳಿಂದ ಅವು ಸ್ಪೋಟವಾಗಿ ಜನರಿಗೆ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಇವೆರಡನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಿ ಅರಿತಿದ್ದೇ ಆದರೆ ಆತ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಜ್ಞಾನಿಯಾಗಿದ್ದನೆಂಬುದು ಶತಃಸಿದ್ಧ.

ಜ್ಞಾನವೆಂಬುದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಜನವಾಕ್ಯವು. ಅದು ಅನುಭವ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣದಿಂದ ವೃದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಎಂದು ಡಾ.ರಾಧಾಕೃಷ್ಣನ್‌ರು ಬಹು ಮಾರ್ಮಿಕವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಎಳೆನಲ್ಲಿ ಎಣ್ಣೆಯು ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಇರುವಂತೆ ಎಲ್ಲರಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾನ ಭಂಡಾರವಿದೆ. ಎಳೆನ್ನು ಗಾಣಕ್ಕೆ ಇಟ್ಟು ಎಣ್ಣೆಯನ್ನು ಜೀವನಕ್ಕೆ ಬೀಸುವಂತೆ ಅನುಭವ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣದಿಂದ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಗಳಿಸಿಕೊಂಡು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು ಆನಂದ ಪಡಬೇಕು. ನಿತ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಚಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಗ್ರಹಿಸುವ ಶಕ್ತಿ ನಮಗಿದೆಯೇ? ಇಲ್ಲ ಅಂದರೆ ಅದರ ವಿಷಯವಾಗಿ ವಿವೇಚಿಸುತ್ತೇವೆಂದಾಯಿತು. ಮುಟ್ಟಿದ್ದನ್ನು, ಮಾನಿಸಿದುದನ್ನು ವಿಮರ್ಶಿಸಿ ನನ್ನ ಜೀವನದ ಮೆಟ್ಟಿಲನ್ನು ಏರುತ್ತ ಹೋಗಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ಅನುಕರಣೆ ಕಿತ್ತೊಗೆದು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಅನುಭವದಿಂದ ಒಂದು ಜ್ಞಾನ ಅನ್ನತಕ್ಕಂತೆ ಅಮರಶಕ್ತಿ ಪಡೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಜ್ಞಾನ ಗಳಿಸುವುದು ಒಂದು ಇಕ್ಕಟ್ಟಿನ ಕೆಲಸ. ಅತಿ ಚಾಣ ಬಾಲಕರು ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗುವಂತೆ ಜ್ಞಾನ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡತೊಡಗುವಾಗ ಅನೇಕ ಅಡ್ಡಿ ಆತಂಕಗಳನ್ನು ಬಿಸುಟು ಪ್ರಗತಿಯ ಕಡೆಗೆ ಓಗೊಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದ ಹಾಗೂ ಬೇಡವಾದ ವಿಚಾರಗಳು ತುಂಬಿಕೊಂಡರೂ ಅವರು ತಿರುಗಿ ವಿಮರ್ಶಿಸಲು ಹೋಗದೇ ಜೊತೆಗೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುವ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಕೈಬಿಡುವ ಚಟವೂ ಒಲಿಯುತ್ತದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಸಂತೋಧನಾ ಶಕ್ತಿ ದುರ್ಬಲಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಯಾವುದೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ವ್ಯವಹಾರ ಜ್ಞಾನ ಹೇಳಿಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅವು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಸಂಘರ್ಷದಿಂದ ಮೂಡಿ ಬರುತ್ತವೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ತಕ್ಕ ಪರಿಸರ ಒದಗದಿದ್ದರೆ ಅವುಗಳಿಗೆ ಶಕ್ತಿ ಚಾಲನೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಬಹು ಬೇಗ ಮುಂದಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ತಾನರಿಯದ ನೋವಿಲ್ಲ ಮನವರಿಯದ ಪಾಪವಿಲ್ಲ. ಶಿವನರಿಯದ ಸಾವಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಯಾರೂ ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆ. ಸಲ್ಲದ ವಿಚಾರಗಳು ತಿರುಗಣಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕ ಜಿಟ್ಟಿಯಾಗುವ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಸುಪ್ತ ಚೇತನಕ್ಕೆ ಚೈತನ್ಯ ನೀಡುವ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಗಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಹೆಚ್ಚಿ ಮುಂದುವರೆಯಬೇಕು. ಸಹಾಯ, ಸಹಕಾರ, ಮೊದಲಾದ ದೃಷ್ಟಿಕೋನಗಳ ಪರಿಸರದ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯಿಂದ ನಮ್ಮ ಸಂಪೂರ್ಣ ಜೀವನ ವಿಶಾಲವಾಗಿ ವ್ಯಾಪಕ ದೃಷ್ಟಿ ಲಯವಾಗಿ ಆತ್ಮೀಯ ಭಾವವು ಒಲಿದು ಆತ್ಮಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಮೆಟ್ಟಿಲುಗಳು ನಿರ್ಮಾಣಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆ.

—ಎಸ್.ಬಿ.ಕೆ.

ಕಲ್ಬುರ್ಗಿ

ಆಧುನಿಕ ಮಾನವ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಶರಣರ ವಚನಗಳ ಮಹಿಮೆ

—ಶ್ರೀಮತಿ ಬಿ.ಕೆ.ಶಾಂತಲೀಲಾ

ಗೋಡುತಾಯಿ ನಗರ, ಗುಲಬರ್ಗಾ

()))))))))))))

ಮಾನವನು ಮಾನವ ಜೀವನವನ್ನು ಸಫಲಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ, ಜೀವಗುಣವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿಕೊಂಡು ಕಡೆಗೆ ಗುಣಾತೀತವಾಗಿ ಬಯಲಲ್ಲಿ ಬಯಲು ಬೆರೆತಂತೆ ತಾನಲ್ಲಿ ತಾನು ಕೂಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೇ ಚಿರ ಶಾಂತಿಯು. ಇದನ್ನು ಇದರ ರೀತಿ ನೀತಿಗಳನ್ನು ಶರಣರ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ನಿಚ್ಚಳವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತೇವೆ.

ಶರಣರು ತಮ್ಮ ಹಿರಿಮೆಗಾಗಿ ಒಂದು ಹೊಸ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಹೇಣಗಲಿಲ್ಲ. ವೇದಾಗಮೋಪನಿಷದರ್ಥವನ್ನು ತಾವು ತಿಳಿದು, ತತ್ವಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಅನುಭಾವದ ಓರೆಗಲ್ಲಿಗೆ ಹಚ್ಚಿ ಬೆಲೆಗಂಡ ಬಳಿಕ ಅವುಗಳನ್ನು ಬೈಲಿಗಿಟ್ಟರು. ಸರ್ವ ಮಾನವ ಕೋಟಿಗೆ ದಾನ ಮಾಡಿದರು. ಶಿವಾನುಭವ ಸುಖವನ್ನು ಸೂರಿಗೈದು ಜಗತ್ತಿಗೆ ಪರಮ ಪುರುಷರಾದರೂ— ಇಂದು ಅವರ ಅಮೃತ ವಚನಗಳು ಜನತೆಯ ಮನವನ್ನು ತಣಿಸುತ್ತಿರುವುವು. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೇವಲ, ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಸಂಗತಿಯೇ ಸಂದರ್ಭವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ತತ್ವಜ್ಞಾನ ಆಚಾರ— ವಿಚಾರಗಳ ಮರ್ಮವೂ ಅಡಕವಾಗಿದೆ. ಪಾರಮಾರ್ಥ ಸಂಪಾದನೆಯ ರೀತಿಯನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಮೆಟ್ಟಿಲು ಮೆಟ್ಟಿಲಾಗಿ ಐಹಿಕವನ್ನು ಹೇಳಲು ಮರೆತಿದ್ದರು. ಅದಕ್ಕಾದರೂ ಮಹತ್ವವಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.

ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರದ ರಣರಂಗದಲ್ಲಿ ಕಹಳೆ ಊದುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಅರ್ಜುನನ ನಿಮಿತ್ತವಾಗಿ ಕ್ಷಿಪ್ಪವಾದ ತತ್ವಜ್ಞಾನವನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ಗೀತೆಯ ಮುಖದಿಂದ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಬೋಧಿಸಿದಂತೆ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಜಟಿಲ ತತ್ವಾರ್ಥವನ್ನು ತಿಳಿಗನ್ನಡ ವಚನ ಪದ್ಧತಿಯಿಂದ ಹೇಳುವ ಹೊಚ್ಚ ಹೊಸ ಹಾದಿಯನ್ನು ಶರಣರು ತೆಗೆದರು. ಈ ಪದ್ಧತಿಯಿಂದ ಜನತೆಯ ಮನದಲ್ಲಿ ನಿಗೂಢವಾದ ಒಂದು ಅದ್ಭುತ ಶಕ್ತಿಯು ಹೊರ ಹೊಮ್ಮಿ ಅದು ಕರ್ನಾಟಕ ಮೂಲತಃವಾಗಿ ಜಗತ್ತಿನ ಕಣ್ಣನ್ನು ತೆರೆಯಿಸಿ ಬಿಟ್ಟಿತು.

ಇಂದು ಹಸಿದ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಣೆ, ಸ್ವಸಂರಕ್ಷಣೆ, ಆರ್ಥಿಕ ಯೋಜನೆ, ಸ್ತ್ರೀ ಸುಧಾರಣೆ, ಧಾರ್ಮಿಕ ಭಾವನೆ, ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ವಿಚಾರ, ಪರಸ್ಪರ ಬಂಧನ, ಇವೇ ಮೊದಲಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಶರಣರು ತಮ್ಮ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಸುಹೊಕ್ಕಾಗಿ ಹೆಣೆದಿರುವುದು. ಜಗತ್ತು ಬಾಧಕವೆಂದು ಅಲ್ಲಗಳೆದು ಅತಿಗಳೆದು ಆಚೆಗೆ ಹೋಗಿ ತತ್ವವನ್ನು ಹುಡುಕಬೇಡಿರಿ. ಆಲದ ಮರದ ತೈಲದಂತೆ ಜಗದೊಡೆಯನಾದ ದೇವರು ಜಗದಂತರದಲ್ಲಿಯೇ ಇರುವನೆಂಬುದನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿಯಿರಿ. ಭೂತದಯೆಯನ್ನಳಿದು ಧರ್ಮವಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಪ್ರಾಣಿಗಳಲ್ಲಿ ದಯಾಭರಿತರಾಗಿರಿ. ಮನುಷ್ಯನು ಸಮಾಜ ಜೀವಿಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಪರಸ್ಪರ ಬಾಧವ್ಯವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿರಿ. ಅನ್ಯರಿಗೆ ಹಂಗಾಗಿ ಬಾಳದೇ ಕಾಯಕವನ್ನು ಮಾಡಿ ನೀವು ಉಂಡು ಅನ್ಯರನ್ನು ಉಣಿಸಿರಿ. ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ನರನಾರಿಯರನ್ನು ಸಮಾನವಾಗಿ ಭಾವಿಸಿರಿ. ಐಹಿಕ ಸುಖ— ಸಾಧನಗಳಾದ ಸಿರಿ—ಸಂಪತ್ತುಗಳನ್ನು ಸಾಧನೆಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿರಿ. ನಿಮ್ಮ ನಿಮ್ಮ ಧರ್ಮ ಸುಪ್ತದಾಯವನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿದು ನಡೆಯಿರಿ. ಅತಿರೇಕದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಯಾರನ್ನೂ ಅನ್ಯರೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ಹೀಯಾಳಿಸಬೇಡಿರಿ. ಯಾವಾಗಲೂ ನಿಮ್ಮ ಬಾಳಿನ ಹೆಗ್ಗುರಿಯ ಧರ್ಮವೇ ಆಗಿರಲಿ. ತ್ರಿಕರಣಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಪಾಪಕ್ಕೆ ಇಂಬುಗೊಡಬೇಡಿರಿ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕರ್ಮವನ್ನು ದೇವಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿರಿ. ಜಗತ್ತು ಭಗವಂತನದು. ಜೀವನವು ಅವನ ಅಧೀನವಾದರೂ ಸ್ವಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮರೆಯಬೇಡಿರಿ. ಬಾಳಿರಿ, ತೇಜಸ್ವಿನಿಂದ ಬಾಳಿರಿ. ನಗುಮೊಗದಿಂದ ಬಾಳಿರಿ ಇದೇ ಶರಣವಾಣಿಯ ರಹಸ್ಯವು.

ದ್ರಾಕ್ಷಾಫಲಗಂತೆ ಕೆಲವು ವಚನಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದೊಡನೆಯೇ ಆನಂದವುಂಟು ಮಾಡಿದರೆ, ಕೆಲವು ವಚನಗಳು ನಾರಿ ಕೇಳಫಲದಂತೆಯೂ ಇರುತ್ತವೆಂಬುದು ಸುಳ್ಳಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಹಲವು ವಚನಗಳು ಸೂತ್ರರೂಪವಾಗಿದ್ದು ದೊಡ್ಡ ಭೂವಲದಷ್ಟು ಲೋಕಾನುಭವವನ್ನು ತುಂಬಿಕೊಂಡಿರುವುವು. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಾವಿದೆ. ಒಂದು ವೇಗವಿದೆ. ಒಂದು ಮೊನೆಯಿದೆ. ಅದು ಮನಸ್ಸನ್ನು ಮುಟ್ಟಿ ತಟ್ಟಿ ಎಚ್ಚರಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ಆತ್ಮಸಂಸ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅನುಭವದಿಂದಾಗುವಷ್ಟು ಸಹಾಯ ಒಣ ಆಚಾರಗಳಿಂದ ಆಗದು. ಆ ಜ್ಞಾನ ಕತ್ತಲೆಯಲ್ಲಿ ತಡವರಿಸುತ್ತಿರುವ ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ವಚನಾನುಭವ ಕೈ ದೀವಟಿಯಾಗಿದೆ. ವಚನ ವಾಘಮಯವನ್ನು ಒಳಗಣ್ಣಿನಿಂದ ದಿಟ್ಟಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ಉಪಮಾನ ಉಪಮೇಯ ಭಾವವೂ ಕಂಡು ಕೌತುಕವಾಗಬಹುದು. ಈ ಬರಹದ ಮುಗಿತಾಯದ ಮೊದಲು ವಚನಗಳು ಬರೆದರೆ ಅಪ್ರಸ್ತುತವಾಗಲಾರದು.

‘ನೀರ ಬೊಬ್ಬುಳಿಕೆಗೆ ಕಬ್ಬಿಣದ ಕಟ್ಟು ಕೊಟ್ಟು ಸುರಕ್ಷಿತತೆಯ ಮಾಡುವ ಭರವ ನೋಡಯ್ಯ ಮಹಾದಾನಿ ಕೂಡಲಸಂಗನ ಪೂಜಿಸಿ ಬದುಕೋ ಕಾಯುವ ನಿಶ್ಚಯಿಸಿದೆ’

ಕೆಟ್ಟು ಹೋಗುವ ಕಾಯಕವನ್ನು ನಂಬಿ ನೀನು ಮಾಡಬೇಕಾದ ಮಹತ್ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮರೆಯಬೇಡವೆಂದು ಶ್ರೀ ಬಸವಣ್ಣನವರು ಹೇಳುವುದಲ್ಲದೆ ಅತ್ಯಂತ ಕನಿಕರರಿಂದ ತಾಯಿಯಂತೆ ತಲೆದಡವಿ ಮಿದುವಾಗಿ ಮುದ್ದಾಗಿ ನುಡಿದಿರುವುದು.

‘ಹೆಣ್ಣು ಹೆಣ್ಣಲ್ಲ, ಹೆಣ್ಣು ರಾಕ್ಷಸಿಯಲ್ಲ ಹೆಣ್ಣು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಕಪಿಲಸಿದ್ಧ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ’ ಎಂದು ಶಿವಶರಣ ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿ ಹೇಳಿದರೆ, ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹಿಂದುಳಿಸದೇ ಸ್ತ್ರೀಯಾದರೂ ಧಾರ್ಮಿಕ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪುರುಷರಿಗೆ ಸಮಾನಾಗಿರಬೇಕು. ಅವರಿಗೂ ಸದ್ಗತಿಯುಂಟು. ದೇವರ ಸಾನಿಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾನವುಂಟು ಎಂದು ಶರಣರು ಬಾಯಿಯಿಂದ ಹೇಳಿದರಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಅದರಂತೆ ಶಿವಾನುಭವ ಮಂಟಪದಲ್ಲಿ ಸರಿ ಸಮಾನವಾದ ಗದ್ದುಗೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಜ್ಞಾನಾ ಭವಗಳಿಗೆ ತವರಾದ ಮಹಾದೇವಿಯಕ್ಕೆ ನಿಂಬೆಕೆ, ನೀಲಾಂಬಿಕೆಯರ ಉಜ್ವಲ ಜೀವನದಿಂದ ನಾವು ಅದೆಷ್ಟೋ ಪಾಠಗಳನ್ನು ಕಲಿಯಬೇಕಾಗಿದೆ.

‘ಹರನು ಮಹಾಲಿಂಗನಾಗಿ ಪುರಾತನರೊಳಗಾಗಿ ಬಳಿ ಬಳಿಯಲಿ ಬಂದ ಮಾದಾರ ಚೆನ್ನಯ್ಯನ ಮಗ ನಾನಯ್ಯ’ ಎಂದು ಬಸವ ಮಹಾನುಭಾವರು.

ಆನಂದದಿಂದ ನುಡಿದಿದ್ದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾದುದನ್ನು, ಮೇಲಿನವರ ಅಹಂಕಾರದಿಂದ ಕೆಳಗಿನವರ ಅಜ್ಞಾನ ಅಪ್ರಯತ್ನಗಳಿಂದ ಜೀವನವು ಅಪ್ರಯತ್ನಗಳಿಂದ ಜೀವನವು ಕೆಲವರಿಗೆ ಸುರಲೋಕವಾಗಿಯೂ ಕೆಲವರಿಗೆ ಸ್ಮಶಾನವಾಗಿಯೂ ಕಾಣುತ್ತಿರುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಸಾಧರಣ ವೃತ್ತಿಯ ಮೂಲಕವಾಗಿ ಎಲ್ಲರೂ ಮೋಕ್ಷವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅದರಂತೆ ನಡೆದು ತೋರಿಸಿದ ಎದೆಗಾರಿಕೆಯೇನು ಸಾಮಾನ್ಯವಾದುದೇ?

ಶರಣರು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಐಹಿಕ ಸುಖ ಸಾಧನಗಳನ್ನು ಆತ್ಮ ಸಂಶೋಧನೆಗಾಗಿ ಅತಃಕರಣದಿಂದ ಜಗತ್ತಿಗೆ ತಿಳಿಸಿ ಉದಾರ

ಚರಿತರಾದರು. ಅವರ ಸಾಹಿತ್ಯದಿಂದ ಜನತೆಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮಟ್ಟವು ಮೇಲಕ್ಕೇರಿತು. ಕನ್ನಡವು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕೈಗನ್ನಡಿಯಾಯಿತು. ಅವರ ಅನುಭವವು ಎಲ್ಲರ ಎದೆಯಲ್ಲಿ ಅಚ್ಚಳಿಯದೆ ಉಳಿಯಲಿ, ಉಳಿದು ಬೆಳಗಲಿ.

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರವಾಹವು ಕಳೆದ ಸಾವಿರಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಾನಾಮುಖವಾಗಿ ಹರಿದಿರುವಷ್ಟೇ. ಇಂತಹ ಪ್ರಾಚೀನವಾದ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಜೈನರೂ, ವೀರಶೈವರೂ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೂ ಮತ್ತು ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ನರೂ ಮೊದಲಾದ ಕವಿಗಳು ಅನೇಕ ತಂಡ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಬರೆದು ಈ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಬೆಳಕಿಗೆ ತಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಶಿವಶರಣರು ವಚನ ಮಯವನ್ನು ರಚಿಸಿ ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಪೋಷಿಸುತ್ತ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಚನದಾಗ ಮಯವು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಪೂಜ್ಯವಾದ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಹೊಂದಲು ಯೋಗ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ವಚನವಾಗಮಯಕ್ಕೆ ಬಸವಣ್ಣನವರೇ ಮೂಲ ಪುರುಷರು.

ಹೀಗೆಯೇ ಎಲ್ಲ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಅಡಲವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳಿಂದಲೂ ಆಗದಷ್ಟು ವೇದಾಂತ ಪ್ರಚಾರವೂ ಕನ್ನಡ ಜನರಲ್ಲಿ ಈ ವಚನಗಳಿಂದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಕನ್ನಡ ತಾಯಿಯ ನುಡಿಯಲ್ಲಿ ಈ ತರಹದ ವೇದಾಂತ ವಿಷಯಗಳಿರುವುದು ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ಹೆಮ್ಮೆಯ ಮಾತಾಗಿರುವುದು. ಇಂತಹ ವಚನಗಳು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಜನರ ಕೈ ಸೇರಿದಂತೆಯೇ ಅವುಗಳ ಯೋಗ್ಯತೆಯು ಜನರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ತಿಳಿಯುತ್ತಲಿದೆ. ವಚನಗಳ ವಿಷಯಗಳು ಬಹಳ ಇರುತ್ತವೆ.

ತನ್ನ ತಾನರಿದೊಡೆ ತನ್ನರಿವೆ ಗುರು ಎಂಬ ಅರ್ಥಗರ್ಭಿತ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಬಸವಣ್ಣನವರು ಸಾರಿದ್ದಾರೆ. ಆತ್ಮಜ್ಞಾನವವೇ ಜ್ಞಾನದ ಪದನೋತ್ತಿ ಎಂಬ ವಿಚಾರ ಜನತೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಲಿ ಎನ್ನುವುದೇ ಅವರ ಮಾತಿನ ತಿರುಳು. ಗುರು ಅಥವಾ ನಿಜವಾದ ಜ್ಞಾನಿಯಾಗಬೇಕಾದರೆ ತನ್ನ ತಾನು ಅರಿಯುವುದು ಯಾರು? ಎಂಬ ವಿಚಾರ ಉದಾಯವಾಗಬೇಕು. ಆಗ ಮಾತ್ರ ಅವನಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾನವು ಹುಟ್ಟುತ್ತೆಂದರೆ ಅರ್ಥ. ಶರಣು ಶರಣಾರ್ಥಿ.